

VIHDIN KUNTA**Ympäristölautakunta**

Ympäristölautakunta 14.2.2024 § 7
Diaarinumero 142/10.03.00.01/2023

ASIA

Päätös maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen voimaantuloa.

LUVAN HAKIJA

Niemisen Sora Oy

Laajamäentie 11

13430 Hämeenlinna

yhteyshenkilö: Matti Jokinen, p. 044 353 7904

KIINTEISTÖTIEDOT JA OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Lupahakemus sijoittuu tiloille 927-432-6-18 Isomäki I ja 927-432-6-64 Nummentaka Vihdin kunnan Pakaselan kylässä. Kiinteistöt omistaa Pekka Litja (Isomäki I) sekä Jari ja Maarit Väre (Nummentaka).

Suunnittelualue sijaitsee Karhunkorven 2 -luokan pohjavesialueella (nro 0192752).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Vihdin kunnan hallintosäännön 12 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

ASIAN VIREILLE TULO JA TÄYDENTÄMINEN

Asia on tullut vireille 16.7.2019 saapuneella hakemuksella, jota hakija on täydentänyt seuraavasti:

- hakemusasiakirjat on korvattu uusilla 6.3.2023 saapuneilla asiakirjoilla
- hakemusasiakirjat on päivitetty 11.9.2023 saapuneilla asiakirjoilla
- vastineen annon yhteydessä suunnitelmapiirustukset on päivitetty revisioilla 12.1.2024
- 2.2.2024 saapuneella täydennyksellä on päivitetty hakemus, ottosuunnitelma selostus, yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, kaivannaisjätteselvitys ja suunnitelma piirustukset. Ottosuunnitelmaselostuksen liitteet edelleen 11.9.2023 päivätyn päivityksen mukaiset.

KAAVOITUSTILANNE

Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisen yhdistelmän 13.3.2023 mukaan sekä Uusimaa 2050 –kaavassa kohde sijoittuu pohjavesialueelle (Uudenmaanliiton karttapalvelu 3.10.2023).

Vihdin strateginen yleiskaava 2050 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 21.9.2020 § 37 ja saanut lainvoiman 19.10.2021. Kohde on strategisessa yleiskaavassa maaseutuelinkeinojen aluetta. Alue on varattu ensisijaisesti maa- ja metsätaloudelle sekä muulle elinkeinotoiminnalle, joka kokonsa ja ympäristövaikutustensa suhteen sopii maaseudulle. Alueelle voi sijoittua myös elinkeinoihin liittyvää asumista, sekä olemassa olevia kyliä täydentävää asumista sekä vapaa-ajanasumista

Luonto- ja kulttuuriarvojen osalta alueen kohdalla on merkintä laaja yhtenäinen peltoalue ja pohjavesialue. Peltoaluemerkinnällä osoitetaan pääasiassa maatalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä peltoalueita. Alueet tulee ensisijaisesti säilyttää avoimena, yhtenäisenä ja maatalouskäytössä. Laajoja yhtenäisiä peltoalueita ei tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön aluetta koskevissa tarkemmissa suunnitelmissa, toimenpiteissä ja toteutuksessa ilman erityisiä perusteita. Alueelle suunniteltavien ja toteutettavien toimintojen tulee ottaa huomioon alueen eheys kokonaisuudessaan, sen maisemalliset arvot sekä maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminnan edellytykset. Määräyksen alaiset peltoalueet on listattu tarkemmin kaavaselostuksessa. Pohjavesialuemerkinnän mukaisesti aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, etteivät ne heikennä pohjaveden laatua tai heikennä pohjavesiesiintymän antoisuutta (YSL 1.luku 8§ ja VL 3.luku 2§). Yksityiskohtaisemman suunnittelun tulee perustua suunnittelualueella tehtyihin maaperä- ja pohjavesitutkimuksiin ja siinä tulee huomioida vesilain mukaiset suoja-alueet.

Viereisen Pakaselantien kohdalla on merkintä Joukkoliikenteen käytävä. Käytävää koskevien kehittämistoimien yhteydessä tulee varmistaa mahdollisuus joukkoliikenneyhteyden toteuttamiseen käytävässä. Käytäviä hyödyntämällä on mahdollista parantaa osayleiskaavoitettavien kylien ja muun ympäröivän haja-asutusalueen kestävä liikenteen yhteyksiä.

LUPATILANNE JA NYKYTILANNE ALUEELLA

Alueelle on myönnetty aiempi maa-aineslupa (ympä 18.6.2003 § 93) Pekka Litjälle. Lupa on päätynyt 18.6.2012. Lupa on myönnetty 135 000 k-m³ ottomäärälle, josta Notto -järjestelmän tietojen mukaan on otettu 8620 k-m³.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Hakemus

Niemisen Sora Oy hakee 2.2.2024 päivätyllä hakemuksella, 2.2.2024 päivätyllä ottamissuunnitelmaselostuksella ja suunnitelmapiiirustuksilla sekä 11.9.2023 päivätyn ottamissuunnitelmaselostuksen liitteillä lupaa hiekan ja soran ottamiseen. Suunnittelualueen pinta-ala on 7,3 ha, ottamisalueen pinta-ala 6,2 ha ja kaivualueen pinta-ala 3,99 ha. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi yhteensä 116 000 m³ ktr ottamismäärälle.

Samalla haetaan lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Ottosuunnitelmaselostus

Ottoalue ja sen sisältävien tilojen sijaintitiedot

Isomäen harjukiviainesten ottoalue sijaitsee Vihdin kunnan Pakaselan kylässä tiloilla Isomäki I 6:18 ja Nummentaka 6-64 (kiinteistörekisteritunnukset 927-432-6-18 ja 927-432-6-64, peruskarttalehti L4124 Pusula). Tilojen yhteenlaskettu pinta-ala on 14,59 hehtaaria, mistä ottamisalueen pinta-ala on 6,2 hehtaaria.

Soranottoalue sijaitsee Vihdin luoteisosassa, Pakaselantien varressa. Käynti alueelle on osoitteesta Pakaselantie 410.

Tiedot ottamisalueen ympäristöstä

Alueella on ollut pitkään soranottoa. Otto on sora-alueella kesken. Suunnittelualue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella. Ottamisalueen naapurituloilla on myös soranottoa, mutta myös asuintaloja sekä maataloustoimintaa.

Kaavoitus

Alue sijaitsee Uudenmaan maakuntakaavassa pohjavesialuerajauksen sisäpuolella, eikä alueella ole muita varauksia.

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Alueelle ei ole vireillä maankäytön muutoksia.

Maa- ja kallioperä, topografia

Alueen maaperä on hiekkavaltaista moreenia (hiekkamoreeni, HkM). Maaperän moreenikerrostumat ovat suhteellisen paksuja, eikä alueella ole todettu kallioesiintymiä. Alueella voi kuitenkin olla vettä pidättäviä savi- tai silttikerrostumia, mikä on otettu huomioon suunnitelmissa.

Soranottoalue sijaitsee harjanteella, minkä laki nousee noin tasolle +85.00. Maanpinta laskee eteläpuolen peltoalueella vähitellen noin tasolle +60.00 ja pohjoispuolella noin tasolle +76.00.

Pohja- ja pintavesi

Suunnittelualue sijaitsee Karhukorven vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (0192752, II luokka), minkä pinta-ala on noin neliökilometri. Pohjavesi virtaa suurelta osin aluetta itäpuolella oleville pelloille, missä sijaitsee useita lähteitä. Lähin maastokarttaan merkitty lähde sijaitsee reilun 350 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta kaakkoon.

Lähialueen kaivojen ja pohjavesiputkien vesipinnat kartoitettiin 7.1.2020 ja 17.3.2020. Uusi pohjavesiputki PVP1 asennettiin tilan 6-18 pohjoisreunalle 17.3.2020. Paineellisena savikerroksen alla ollut pohjavesi tasaantui PVP1:ssä tasolle +75.32 (N2000). Paineellisen pohjaveden korkeuden voidaan pohjavesiputkien ja kaivojen perusteella tulkita olevan ottoalueella noin tasolla 75.3 ... +75.4. Pohjavesi purkautuu putkeen saven ja siltin alapuolisesta sorakerroksesta, mikä on pohjavesiputken PVP1 kohdalla tasolla +70.57.

Suunnittelualue kuuluu Karjaanjoen vesistöalueeseen. Alueen maaperä on hyvin vettä läpäisevää. Alueelle ei kerry sade- ja sulamisvesiä alueen luontaisesta maaperästä johtuen. Alueelta ei ole yhteyksiä vesistöalueisiin.

Luonto- ja maisema-arvot

Ottoalueella ei ole todettu maa-aineslain, metsälain, luonnonsuojelulain tai vesilain tarkoittamia erityisen arvokkaita kohteita. Alue ja naapuritilat ovat pitkään olleet maa-ainesten ottokäytössä. Alueelle on kasvanut paikoin taimikkoa ja nuorta mäntyvaltaista metsää, mutta alue on pääasiallisesti kuorittu ja sorapinnalla aiemman kiviainesten ottotoiminnan aikana.

Lähimmät asuin- tai vapaa-ajan rakennukset ja alueen rajanaapurit; lähialueen muut kiviainesten ottoalueet

Ottoalue sijaitsee haja-asutusalueella. Alue on kiviainesten ottamiskäytössä. Ottotoiminnan läheisyydessä ei ole kouluja, sairaaloita, vanhainkoteja, päiväkoteja tai muita toiminnan melu- ja pölyvaikutuksille erityisen alttiita kohteita.

Lähimmät asuinrakennusten pihapiirit sijaitsevat alueen itäpuolella, lähimmillään noin 30 - 300 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta. Alue rajautuu vanhoihin kiviainesten ottoalueisiin koillisessa ja lounaassa.

Suunniteltu ottotoiminta

Alue on ollut soranottokäytössä, eikä alueella ole säilytettäviä tai suojeltavia luonto- tai muita arvoja. Kiviaines tullaan hyödyntämään monipuolisesti rakentamisen, pääasiassa betonituotteiden raaka-aineena.

Suunnittelun lähtöaineistona on käytetty maanmittauslaitoksen sähköistä laserkeilausaineistoa. Hankkeen suunnittelussa käytetty koordinaatisto on ETRS-TM35FIN ja korkeusjärjestelmä N2000.

Lupaa haetaan maa-aineslain (MAL, 555/1981) mukaiselle kiviainesten ottamiselle. Toiminta edellyttää maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan, koska harjukiviaines hyödynnetään kaupallisessa tarkoituksessa.

Sora-aineksen murskaustoimintaa ei alueella harjoiteta, eikä sille haeta ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ottamissuunnittelun rajaukset sekä periaatteet

Ottoalueella on ollut hakemusta vastaavaa toimintaa jo pitkään, samoin kuin naapuritiloilla. Koska kyseessä on jo avattu sora-alue, kyseessä ei ole enää maa-aineslain (MAL, 555/1981) 3.4 §:n mukaisesta ottamispaikan sijoittamisesta.

Kiviainesten kestävän käytön periaatteen mukaisesti vanhat, jo avatut soranottoalueet on mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettävä, jolloin vältetään soranottoalueiden avaamiselta neitseellisille harjuille. Maa-ainesesiintymä hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti, kun kaikki hyödynnettävissä oleva kiviaines on alueelta otettu. Ottoalueen rajauksissa on noudatettu em. periaatetta ja ulkopuolelle näkyviltä osiltaan aiemman oton mukaisia rajauksia, joten suunnitelma ei aiheuta merkittäviä muutoksia nykyiseen maisemakuvaan.

Alueelta otetaan vielä hyödynnettävissä oleva kiviaines pääasiassa syventämällä ottoaluetta. Lisäksi ottoalueen reunoja siirretään siten, että naapuritilojen soranottoalueet yhdistyvät ko. soranottoalueeseen. Suunnitelmissa on otettu huomioon suojaetäisyydet.

Tilan 6-64 pohjaa nostetaan noin 15.000 m³ ktr:lla sora- ja hiekka-aineksella vanhan, päättyneen maa-aineslupan mukaiseksi. Tämän vaikutus ottomäärään on otettu hakemuksessa huomioon.

Ottoalue on rajattu tilarajojen, luontaisten maan pinnan muotojen ja pohjaveden korkeuden perusteella. Alin ottotaso on +79.50, jolloin pohjaveden ylimmän havaitun pinnantason yläpuolelle jää yli neljän metrin paksuinen, koskematon hiekkamoreenikerros. Alimman ottotason ja pohjavettä sisältävän sorakerroksen väliin jää yli seitsemän metrin savi-/silttikerros, mikä ennakolta suojaa saven ja siltin alapuolista (paineellista) pohjavettä.

Pohjavesiolosuhteet eivät muodosta rajoitetta suunnitellulle toiminnalle, kunhan otetaan huomioon mahdolliset savikerrokset. Asennetun pohjavesiputken ja vesipintojen perusteella ylin pohjavesipinta johtuu paineellisesta pohjavedestä. Mahdollinen savikerros on paksu, joten sen puhkaisu kaivamalla on epätodennäköistä. Kaivun aikana on kuitenkin kaivu keskeytettävä, mikäli savipinta tulee vastaan. Tällöin ottaminen jätetään savipinnan korkeustasoon, minkä jälkeen osa-alue viimeistellään ja maisemoidaan.

Alueen otettavat reunat muotoillaan suunnitelmien mukaisesti luiskakaltevuuksiin noin 1:3. Loivalla muotoilulla lisätään työn aikaista turvallisuutta ja helpotetaan alueen viimeistelyä sekä metsittymistä. Ottihakemuksen liitteenä ovat alueen nyky- ja lopputilannesuunnitelmat sekä leikkauspiirustukset, joista selviävät ottotoiminnan eteneminen ja alueen suunnitellut, lopulliset muodot.

Ottoalueen pinta-ala, otettava määrä ja vuosittainen otto

Suunnittelualueen pinta-ala on 7,3 hehtaaria. Ottamisalueen pinta-ala on 6,2 hehtaaria ja ottoalueen (kaivalueen) 3,99 hehtaaria. Kuorittavat pintamaat varastoidaan suunnittelu- ja ottamisalueen rajojen väliin. Kiviainesta otetaan ottoalueelta (kaivalueelta). Ottamisalueen rajalla on merkitty luiskien yläreunojen sijainti, mutta rajauksen sisäpuolella jää kaikki varsinaiseen ottamistoimintaan liittyvä toiminta.

Ottomäärä on 116.000 m³ltr. Vuosittain hyödynnetään kiviaineksia keskimäärin 16.000 m³ltr. Pintamaat hyödynnetään alueen kasvualustan rakentamisessa.

Ottamisaika, toiminta-aika ja oton päättäminen

Lupaa maa-ainesten ottamiseksi haetaan 10 vuodeksi lupapäätöksen täytäntöönpanosta.

Alueella kaivetaan, siirrellään ja seulotaan kiviaineksia arkisin maanantaista perjantaihin klo 7:00 – 22:00. Kiviainesta lastataan ja kuljetetaan työmaille pääsääntöisesti maanantaista lauantaihin klo 6:00 – 22:00.

Ottaminen päättyy, kun koko kaivalueen pohjataso on saavutettu ja alueen reunat viimeistelty suunnitelmien mukaisesti.

Oton vaiheistus

Otoa ei ole vaiheistettu. Ottamisen rajat, tasot sekä suunta on esitetty suunnitelmapiirustuksissa.

Sora-alueen reunoja voidaan maisemoida ja viimeistellä pienialaisesti oton edetessä. Alueen pohjataso tarvitaan ottotoiminnassa tarvittavia koneita, laitteita ja varastokasoja varten, minkä johdosta pohja viimeistellään viimeisinä toimenpiteinä.

Käytettävät työkoneet ja kemikaaliturvallisuus

Kaivinkoneilla ja pyöräkuormaajilla irrotettu harjukiviaines siirretään seulontaan. Seulalle varastokasoille tehdään alueella tilaa. Alueella ei murskata kiviaineksia.

Alueella käytettävät työkoneet ovat siirrettäviä. Työ voi olla alueella jaksoittaista. Työkoneet tuodaan paikalle ja viedään alueelta pois kulloisenkin urakan päätyttyä.

Alueella säilytetään työkoneita ja käsitellään vähäisiä määriä poltto- ja voiteluaineita. Työkoneita ei pestä ottoalueella.

Ottotoiminnan edetessä koneiden ja toimintojen sijainnit alueella vaihtelevat siten, että ne sijaitsevat toiminnan ja ympäristöhaittojen minimoinnin kannalta parhaalla mahdollisella paikalla.

Polttoaineet varastoidaan altaallisissa tai kaksoisvaippasäiliöissä, mitkä on varustettu ylitäytön estimillä. Tankkauslaitteisto varustetaan sulkuventtiilillä, ettei tankkauslaitteiston vuoto- tai rikkoutumistapauksissa säiliö pääse valumaan tyhjäksi. Tankkauslaitteisto lukitaan luvattoman käy-

tön estämiseksi. Tukitoiminta-alueen eristerakenteen suunnitelmapiirustus on esitetty hake-
muksen liitteenä.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä
öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn.

Ottoalueen viimeistely ja jälkikäyttö

Tilan pohjataso 6-64 nostetaan päätyneen luvan mukaiseen korkeustasoon toiminnan yhteydes-
sä. Tästä on sovittu, että maanomistaja vastaa korjaustoimenpiteistä omalla työllään ja kustan-
nuksellaan. Tähän on suunnitelmissa varattu 15.000 m³ kiviainesmäärä, mikä otetaan tilan 6-64
puolelta.

Kaivetut ja vielä kaivamattomat pintamaat varastoidaan aumoihin tilan 6-64 puolelle pohjatason
noston jälkeen.

Pintamaat hyödynnetään alueen kasvukerroksen rakentamisessa. Alueelle ei maisemointitarkoi-
tuksiinkaan tuoda pintamaita muualta ilman viranomaislupaa. Kunnollinen kasvualusta saadaan,
kun pintamaat sekoitetaan alueen luontaisen harjuaineksen kanssa 30 senttimetrin paksuiseksi
kasvukerrokseksi. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

Alue katselmoidaan ottotoiminnan päätyttyä ja viimeistelytoimenpiteiden valmistuttua yhdessä
valvontaviranomaisen kanssa. Alueen jälkikäyttö on ensisijaisesti metsätalous.

Pöly ja melu

Maa-ainesten ottotoiminnassa melua syntyy kaivusta, kuormauksesta, seulonnasta ja raskaasta
liikenteestä. Ottamisen myötä syntyvät korkeuserot muodostavat hyvän luonnollisen melu- ja
pölyesteen lähimmän asutuksen suuntaan.

Tuulisella säällä pölyä syntyy myös varastokasoista. Harjukiviaines on luontaisesti kostea, eikä se
sitien juuri pölyä. Alueella kiinnitetään huomiota pölynsidontaan, jotta pölyhaitat minimoidaan.
Pölynsidontaan käytetään paikalle tuotavaa talousvettä.

Päästöt maaperään

Alueen normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa maaperälle. Merkittävä likaantumisvaara
saattaa syntyä ainoastaan onnettomuus- tai häiriötilanteessa, jolloin riskinä on alueelle varastoi-
tavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hyd-
rauliikkaöljyjen pääsy maaperään ja pohjaveteen.

Voitelu- ja polttoaineiden varastoinnissa huolehditaan sijoittelulla sekä rakenteilla, että em. ai-
neita ei joudu maaperään. Polttoainesäiliön alapuolinen suojarakenne on esitetty suunnitelman
liitteenä. Koneiden rikkoutumis- ja maaperän pilaantumisriskin pienentämiseksi alueella käyte-
tään ainoastaan hyväkuntoisia ja huollettuja koneita ja laitteita. Lisäksi koneiden ja laitteiden
toimintaa ja kuntoa seurataan jatkuvasti.

Alueella säilytetään ja käsitellään vähäisiä määriä poltto- ja voiteluaineita. Kevyttä polttoöljyä
säilytetään alueella toimivien työkonien käyttöön enintään noin 10 m³. Polttoaine varastoi-
daan allastetuissa kaksoisvaippasäiliöissä tai ne varustetaan suoja-altailla. Säiliöt toimivat sähkö-
pumpuilla, ne on varustettu ylitäytönestimillä ja ne ovat lukittavia. Tankkauslaitteisto on varus-
tettu sulkuventtiilillä, ettei tankkauslaitteiston vuoto- tai rikkoutumistapauksissa säiliö pääse va-
lumaan tyhjäksi.

Jätehuolto

Alueen tavanomaisessa toiminnassa syntyy pääasiassa ainoastaan kotitalousjätteisiin rinnastettavia jätteitä. Alueelle varataan tarvittaessa talousjäteastia, jonka tyhjennys hoidetaan asianmukaisesti.

Alueella voidaan säilyttää seularitiloita, koneen osia tai muuta metallia/metalliromua tilapäisesti ennen niiden toimittamista kierrätykseen.

Alueella ei ennakolta tarvitse tehdä vaativia koneiden huoltoja. Mahdollisesti syntyvät öljy- tai kemikaalijätteet toimitetaan jätesäädösten ja -määräysten mukaisesti käsittelyyn. Loisteputket, öljyiset rätit, jäteöljyt tms. säilytetään omissa merkityissä astioissaan lukittavassa kontissa tms. varastossa ja ne toimitetaan asianmukaisesti vaarallisten jätteiden keräilyyn.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella ei synny jätteeksi luokiteltavia sivutuotteita niin kuin kaivannaisjäteasetuksessa kaivannaisjätteillä tarkoitetaan. Toiminta liittyy yhdyskuntarakentamisen kiviaineshuoltoon, eikä toiminnassa synny sivukiveä tai rikastusjätettä. Erona muuhun kaivannaisteollisuuteen – malmien, teollisuusmineraalien tai luonnonkiviteollisuuden käyttämien materiaalien ottamiseen – kaikki kiviaines käytetään suoraan tai jalosteena yhdyskuntarakentamisessa.

Alueella ei synny kaivannaisjätettä, koska kuorittavat pintamaat hyödynnetään suunnitelmallisesti alueen viimeistelyssä. Alueelta kuorittavat pintamaat eivät ole jätettä (jätelaki 646/2011 5 a §), eivätkä pintamaiden varastot kaivannaisjätealue (VNa kaivannaisjätteistä 190/2013, 2.2 §).

Kuorittavien pintamaiden määräksi on ilmoitettu 25 000 m³tr.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Maa-aineslain (MAL, 555/1981) 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että ottamisesta aiheutuu:

1. kauniin maisemakuvan turmeltumista;
2. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
3. huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
4. tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottoalue ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvioidulla maisemallisesti arvokkaalla alueella. Alueella ei ole merkittäviä kauneusarvoja, eikä alue ole erikoinen luonnonesiintymä. Ottamisella jatketaan nykyisen sora-alueen kiviainesten hyödyntämistä. Alueen aiemmasta käytöstä kiviainesten ottotoimintaan on jo aiheutunut maisemakuvavaikutuksia, eikä hakemuksen mukaisilla suunnitelmissa ole merkitystä jo muodostuneen maisemakuvan kannalta. Alimman ottotason laskemisella ja alueen pienialaisella muotoilulla ei ole merkitystä maisemakuvaan, eikä alueen pohjataso tai ottotoiminta näy naapurustoon. Rajoille jätettävä suojavyöhyke katsotaan riittäväksi suojatoimenpiteeksi.

Harjukiviaineksen tarpeesta johtuen vanhan ottoalueen kiviainesten hyödyntäminen suunnitelmusti on kiviainesten kestävä käytön kannalta järkevää ja perusteltua. Alueen soravarannon säästeliäs hyödyntäminen alueella on MAL 3.4 §:n periaatteiden mukaista, koska alueen aiempi ottotoiminta on jo vaikuttanut alueen maisemakuvaan sekä luonnonolosuhteisiin ja alue on siitä huolimatta katsottu soveltuvan sijainniltaan kiviainesten ottotoimintaan. Haettu toiminta ehkäisee tai vähintään viivyttää luonnontilaisiin soravarantoihin kohdistuvaa hyödyntämispainetta.

Ottoalueella ei ole todettu harvinaisia tai uhanalaisia kasveja tai eläimiä, eikä erityisiä kauneusarvoja.

Ottamisella ei ole huomattavia vahingollisia vaikutuksia luonnonolosuhteisiin. Ottamisella ei ole vaikutusta ottoalueen ja sen lähialueen pohjaveden antoisuudelle tai laadulle. Pohjaveden päälle jätetään noin neljän metrin paksuinen suojakerros, mikä on riittävä turvaamaan pohjaveden laadun ja riittävyyden alan lähdekirjallisuuden ja yleisen lupa- sekä oikeuskäytännön kannalta.

Hakemuksessa kuvattu ottotoiminta ja sen rajaukset eivät enää vaikuta huomattavasti alueelle jo muodostuneisiin naapurisuhteisiin tai luonnonolosuhteisiin. Alueella on pystytty toimimaan aiemminkin maa-ainesluvanvaraisesti, eikä haettu toiminta siten aiheuta kohtuutonta tai merkittävää haittaa. Myös naapurituloilla on luvanvaraista ottotoimintaa, mistä ei ole katsottu aiheutuvan kohtuutonta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Hankkeelle ei ole lainsäädännöllisiä esteitä, joten hakijan odotuksena on, että suunnitelmien mukainen lupa kiviaineksen ottamiselle tulee myöntää.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakija esittää, että toiminnalle myönnetään toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta. Hakemuksessa on esitetty perusteet luvan myöntämiseksi. Toimintaa jatketaan lupamääräyksiä noudattaen. Erilliseksi aloitusoikeuden vakuudeksi esitetään 3.000,00 euroa.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 3.10. – 8.11.2023 sekä Länsi-Uusimaassa ja Vihdin Uutisissa 4.10.2023.

Hakemuksen johdosta on lupaviranomaisen toimesta kuultu erillistiedoksiantona hakemuksen kohteena olevan tilan naapurikiinteistöjen omistajia ja haltijoita yhteensä 11 kpl.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta pyydettiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Vihdin Vedeltä ja Vihdin kunnan kaavoitukselta. Vihdin Vesi ei antanut lausuntoa.

Uudenmaan ELY-keskus esittää 4.12.2023 päivätysssä lausunnossaan (UUDELY/13940/2023) mm. seuraavaa:

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 24.11.2005/926, joka on astunut voimaan 1.12.2005.

ELY-keskus katsoo, että hakemusasiakirjat ovat pääpiirteissään em. asetuksen mukaiset. Hakemusasiakirjojen mahdolliset täydennysvaatimukset on esitetty jäljempänä kussakin asiakohdassa erikseen.

ELY-keskus toteaa, että hakemusasiakirjoja on täydennettävä seuraavasti:

- Pintamaat on nykytilannekartan mukaan sijoitettu ottamisalueen ulkopuolelle. ELY-keskus toteaa, että ottamisalueella tarkoitetaan aluetta, jolla maa-ainesten ottaminen ja ottami-

seen liittyvät muut järjestelyt, kuten pintamaiden ja sivukivien käsittely ja jälkihoitotoimet, tapahtuvat (Maa-ainesten ottaminen - Opas aineiden kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24, sivut 15 ja 17 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-407-9>).

Suunnitelma-alue on ottamista laajempi alue, joka sisältää muun muassa ottamisalueen ympärille luonnontilaan jätettävät metsäalueet ja suojaistutusalueet, työkoneiden säilytys- ja huoltoalueet sekä ottamisalueen ulkopuolelle sijoitettavat pohjaveden havaintoputkien ja -kaivojen sijaintipaikat. Suunnitelma-alue on laajin alue, jolle maa-aineslupan lupamääräykset voivat kohdistua.

- Lopputilannekartan mukaan alueen reunoille varastoidut pintamaat näyttää edelleen olevan paikoillaan. Lopputilannekarttaa on tältä osin korjattava vastaamaan tilannetta, kun pintamaat on siirretty pois.
- Nykytilannekartassa ei näy kiinteistön 6:27 (pohjoispuolella) alueella oleva pohja(orsi)vesilammikko. Karttaa on siltä osin täydennettävä lisäksi vesilammikon vedenpinnan korkeudella.
- Pohjavesitietoja ja -tarkkailua on täydennettävä jäljempänä esitetyllä tavalla.

ELY-keskus katsoo, että kiinteistön 6:64 pohjatason nostoon tarvittava hiekka- ja soramäärä noin 15.000 m³ ktr tulee sisällyttää otettavan maa-aineksen kokonaismäärään, koska kiinteistöllä ei ole voimassa maa-aineslain mukaista lupaa. Aiemman luvan yhteydessä maa-aineksiä on otettu liian syvälle ja siten, että ylimmän pohjavesipinnan päälle ei jää lupamääräyksissä vaadittu 4 metrin suojaerros. ELY-keskus toteaa, että maa-aineslaissa tarkoitettuun aineiden ottamiseen on saatava lupa (4 §). Maa-aineslakia sovelletaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi (1 §).

ELY-keskus viittaa tältä osin 16.6.2022 (UUDELY/6807/2022) antamaansa lausuntoon sekä 27.10.2022 antamaansa kannanottoon (sähköposti).

MAL 3 §:n 1 momentin 1-3 kohdan mukaiset rajoitteet

Hakemukseen ei liitetty luontoselvitystä. Alue on melkein kokonaisuudessaan ennestään maa-ainesten ottotoiminnan piirissä.

ELY-keskus toteaa, että ottamistoimintaa ja pintamaiden sijoittamista tapahtuu myös ns. luonnontilassa oleville alueille, jolloin todennäköisesti puita joudutaan kaatamaan ja maita läjitetään luonnontilassa olevalle alueelle. ELY-keskus katsoo, että alueen pintamaiden varastointiin tarvittavan alueen laajuutta olisi syytä tarkistaa, tai vaihtoehtoisesti myös varastoida pintamaita jo avatuilla alueille. Tällä toimenpiteellä voisi myös saada aikaiseksi riittävä suoja-alue ottamisalueen ja itäpuolella sijaitsevan kiinteistön 6:26 välille.

ELY-keskus katsoo, että luontoarvoja ei ole selvitetty riittävästi eikä niiden kuvailusta saa käsitystä siitä, että kattaako kuvailut koko toiminta- ja läjitysalueen. Ilmakuvan perusteella kiinteistön 6:18 kaakkoisosassa, johon on suunniteltu sekä ottamistoimintaa että pintamaiden sijoittamista, on luonnontilaisin puusto. Hakemusasiakirjoja on tältä osin täydennettävä.

Muiden osa-alueiden osalta melko yleispiirteinen selvitys saattaa ELY-keskuksen käsityksen mukaan riittää, mutta sen tulee selkeästi käsittää koko alue.

ELY-keskus katsoo, että hankkeen toteuttaminen nyt esitetyillä asiakirjoilla saattaa aiheuttaa maa-aineslain 3 § 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja vaikutuksia.

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut vaikutukset

Hakemuksen tarkoittama maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Karhunkorven 2 luokan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella 0192752, sen varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavesialueen kemiallinen tila (EU) ja määrällinen tila (EU) on hyvä. Aines on pääosin hiekkaa ja soraa, reunoilla tosin esiintyy moreenia ja savilaattoja välikerroksina. Pohjavesi virtaa suurelta osalta aluetta itäpuolella oleville pelloille, jossa sijaitsee useita lähteitä. Karhunkorven pohjavesialueen käyttöä yhteiseen vedenhankintaan ei ole selvitetty, mutta alueella sijaitsee yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivoja tasolla +64...+65 m.

Alueella voimassa ollut maa-aineslain mukainen lupa on umpeutunut. Lupamääräysten mukaan ylimmän pohjavesipinnan päälle oli tullut jättää vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros. Alueella mahdollisesti esiintyviä vettä pidättäviä tiiviitä moreeni- tai savi/silttilaattoja ei ole saanut puhkaista. Alueella mahdollisesti esiintyvien kallioiden päälle on jätettävä vähintään yhden metrin paksuinen alkuperäinen maakerros. Myös Karhunkorven pohjavesialueella olleissa muissa maa-ainesluvuissa (kiinteistöt 5:51, 5:53, 6:18, 6:27 ja 6:64) on ollut samansisältöisiä määräyksiä. Lupahakemuksista annetuissa lausunnoissa Uudenmaan ELY-keskus (ent. Uudenmaan ympäristökeskus ja Helsingin vesi- ja ympäristöpiiri) on edellyttänyt 4 metrin suojakerrosta.

ELY-keskus katsoo, että suunnitelman toteuttaminen hakemuksessa esitettyjen pohjavesitietojen perusteella on pohjavesiolosuhteiden osalta epävarmaa, ja hakemusasiakirjoja tulee siltä osin täydentää siten, että luotettavasti selvitetyn ylimmän pohjavesipinnan päälle jää vähintään 4 metrin vahvuinen suojakerros.

Koska pv-mittaustuloksia ei ole esitetty pidemmältä ajalta, ei voida varmuudella arvioida, että esitetty pv-pinta (PVP1) edustaa ottamisalueen ylintä pohjavesipintaa (mukaan lukien orsivesi).

ELY-keskus katsoo, että ottamisalueen ylimmän pohjavesipinnan selvittämiseksi, tulee varsinaiselle kaivuualueelle asentaa yksi uusi havaintoputki lähelle vinossa olevaa putkea. Havaintoputki tulee asentaa oikeaoppisesti ja putken tulee soveltua myös näytteiden ottoon. Lisäksi kiinteistöllä 6:27 oleva pohjavesi/orsivesivesilammikko vesipintatietoineen tulee täydentää nykytilannekarttaan.

Koska alueella todennäköisesti esiintyy vettä pidättäviä kerroksia, tulee myös mahdollinen orsivesi selvittää. ELY-keskus muistuttaa, että myös orsivesi on pohjavettä, ja määräyksiin tulee kirjata ehto, ettei alueella esiintyviä vettä pidättäviä kerroksia saa kaivaa pois.

Pohjavesipinnan korkeutta on esitetyn lisäksi tarkkailtava myös havaintoputkesta HP 1 sekä alueelle asennettavasta uudesta havaintoputkesta. Uudesta havaintoputkesta on lisäksi tarkkailtava myös pohjaveden laatua.

ELY-keskus muistuttaa, että kyse on antoisuudeltaan hyvästä pohjavesialueesta, jonka käyttökelpoisuutta tulevaisuudessa yleiseen vedenhankintaan ei ole vielä tutkittu. Varovaisuusperiaatetta noudattaen tulee suunnitelma ja toiminta ottamisalueella oltava sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi varmuus siitä, ettei hanke aiheuta ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista eikä myöskään pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Mikäli kiinteistöjen talousvesikaivoille syntyy haittaa, voi vesilain mukaisen tarpeen arviointi tulla ajankohtaiseksi.

Maa-aineslain 3 § 1 momentin kohdan 4) mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella ELY-keskus ei voi varmuudella arvioida, voiko hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää siten, että muutos aiheuttaa vahinkoa tai haittaa veden käytölle talousvetenä. Tämän vuoksi hakemusasiakirjoja tulee täydentää edellä lausutun mukaisesti.

Jälkihoito

ELY-keskus katsoo, että jälkihoidon toteuttamista ja seurantaa varten tulee luvassa antaa riittävät määräykset.

Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen (L-vastuualue) kannanotto

Kulku maa-ainesten ottamisalueelle esitetään olemassa olevasta liittymästä, joka sijaitsee tierekisteriosoitteessa 1224/6/4030/vasen. ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue katsoo, että liittymä tulee parantaa esitettyä käyttöä vaativalle tasolle, mm. päällystämällä liittymä odotustilan (vähintään 25 metrin) matkalta irtokiviaineksen kulkeutumisen estämiseksi sekä poistamalla puustoa liittymän näkemäalueelta. Liittymän parantamiselle tulee hakea lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta:

<http://www.elykeskus.fi/web/ely/liittymat> . Liittymälupahakemukseen tulee liittää kopio lausunosta (UUDELY/13940/2023) sekä kopio maa-aines- ja ympäristöluvasta. Liittymäluvassa annetaan tarkemmat ohjeet ja ehdot liittymän rakentamiseksi. Liittymälupa on maksullinen. Liittymän parantamistoimenpiteet tulee toteuttaa ennen ottotoiminnan aloittamista.

Naapurikiinteistön kautta kulkuun on suositeltavaa hakea Maanmittauslaitokselta tieoikeutta, joka merkitään rekisteriin. Lisätietoa tietoimituksesta ja ohjeet tietoimituksen hakemiseen löytyvät Maanmittauslaitoksen sivuilta <https://www.maanmittauslaitos.fi/huoneistot-ja-kiinteistot/maanmittauspalvelut/yksityistietoimitus> .

Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta maantielle 1224. Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Tämä lausunto on oltava käsillä, kun rakentamisesta päättävä viranomainen harkitsee lainsäädännön edellytyksiä luvan myöntämiseksi suunnitellulle hankkeelle.

Kaavoituksen lausunnossa 6.10.2023 todetaan seuraavaa:

Maa-ainesten ottohakemus koskee Isomäen harjukiviainesten ottoaluetta, joka sijaitsee Vihdin kunnan Pakaselan kylässä tiloilla Iso-mäki I 6:18 ja Nummentaka 6-64 (kiinteistörekisteritunnukset 927-432-6-18 ja 927-432-6-64). Tilojen yhteenlaskettu pinta-ala on 14,59 hehtaaria, mistä ottamisalueen pinta-ala on 6,2 hehtaaria.

Kaavoituksen ja kunnan maankäytön suunnitelmien osalta maa-aineisten ottoon ei nähdä esteitä. Alueella ei ole voimassa muita kuntakaavoja kuin Vihdin strateginen yleiskaava (VISY): VISY:n pääkartassa ottoalue sijoittuu maaseutuelinkeinojen alueelle, jota koskevat määräykset eivät rajoita alueen maankäyttöä maa-ainesten otton osalta. VISY:n Luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistys-teemakartassa maa-ainesten ottoaluetta koskee pääosaltaan pohjavesialueen merkinnät, joka asettaa omat rajoitteet haettuun toimintaan. VISYn Kestävä liikenne ja yhdyskuntahuol-

to-teemakartassa Pakaselantie on merkitty joukkoliikennekäytäväksi, mutta tällä ei nähdä vaikutusta haettuun toimintaan.

Alueelle ei olla laatimassa näillä näkymin tarkempaa kaavaa (Jokikunta-Vihtijärven osayleiskaava ei näillä näkymin ulotu tuonne asti), joten esteitä tulevalle maa-ainesten otolle ei ole tästäkään näkökulmasta.

Asutuksen läheinen sijainti (lähimmät rakennukset pääasiassa vakituista asutusta) ja sen huomiointi toiminnassa (melu, tärinä, valaistus, mahdollinen pöly sekä lisääntyvä liikenne alueella), ja ottoalueen sijainti pohjavesialueella ovat kuitenkin maankäytön näkökulmasta huomioitavia tekijöitä luvassa. Maa-ainesten otolle on siten hyvä asettaa luvassa ehtoja, joilla minimoidaan läheiselle asutukselle aiheutuvat häiriöt sekä riskit pohjaveden laadun ja/tai määrän heikentymiselle.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin määräaikaan mennessä 6 muistutusta.

J.M:n ja M.M:n 18.10.2023 saapuneessa muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Muistuttajat vastustavat hanketta. Perusteluina he esittävät seuraavia seikkoja: mieluisan kesäpaikan rauha häiriintyy; metsän sammalpeite ja kanalinnut kärsivät, kun metsä kaadetaan ja tilalle tulee soramonttu; toiminnasta aiheutuu naapureille melu- ja pölyhaittoja. Lisäksi muistuttajat ovat huolissaan pohjaveden suojelusta, kiinteistön arvon säilymisestä ja alueen turvallisuudesta lapsille. Rekkaliikenne koetaan uhkana koululaisille ja tien kunnolle.

H.V-K:n 28.10.2023 saapuneessa muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Muistuttaja on huolissaan maa-aineksen oton vaikutuksista pohjaveteen ja siten heidän kaivoonsa sekä toiminnasta aiheutuvasta meluhaitasta ja mahdollisesta kiven murskauksesta. Huolta herättää myös alueen pintamaiden sijoittaminen ja alueen palautuminen metsäkäytön toiminnan päätyttyä sekä kymmenen vuotta jatkuvan rekkaliikenteen vaikutus Pakaselantien kuntoon.

H.A:n 6.11.2023 saapuneessa muistutuksessa kiinnitetään huomioita esitettyyn ajoreittiin ottoalueelle. Muistutuksen mukaan hakijalla ei ole oikeutta hakemuksessa mainitun yksityistien käyttöön. Muistuttaja pyytää tarkentamaan suunniteltua reittiä.

T.R:n, J.L:n, E.J:n, H. V-K:n ja M.M:n 6.11.2023 saapunut muistutus. Muistuttajat ovat huolissaan toiminnan vaikutuksista pohjaveden laatuun ja antoisuuteen ja siten heidän lähialueella sijaitseviin talousvesikaivoihinsa. Muistuttajat vaativat tarkempia selvityksiä esitettyjen toimienpiteiden vaikutuksista pohjaveden virtauskuvaan ja antoisuuteen. Samalla vaaditaan, että alueelle ei saa tuoda maa-aineksia, jätemaata tai tehdä esim. maanlajitystä muualta tuoduista maa-aineksista.

Muistuttajat ottavat kantaa myös toiminnasta aiheutuvaan meluun ja pölyyn. Toimintoja ehdotetaan vaiheistettaviksi siten, että toimenpidealueet tehtäisiin ensin yhtäjaksoisesti valmiiksi asuin-kiinteistöjen lähellä, jonka jälkeen toiminta loitonisi asutuksesta. Toiminta-aikaa arkipäivisin klo 6- 22 pidetään kohtuuttomana suhteessa maa-aineksen ottamistarpeisiin. Lisäksi muistuttajat ovat huolissaan jälkihoidon vastuiden jakaantumisesta ja pyytävät siihen tarkennusta.

P.L:n 7.11.2023 saapuneessa muistutuksessa on kiinnitetty huomiota mm. hakemuksessa esitettyyn ottotasoon +78. Muistuttaja toteaa, että aiemmassa luvassa ottamissyvyys on ollut +72 ja vaatii, että uudessakin maa-ainesluvassa on oltava mahdollisuus syventää ottamissyvyyttä, jos pohjavesi on alempana kuin +75,30.

MM:n ja V.M:n 7.11.2023 saapuneessa muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Muistuttajat vastustavat hanketta. Muistuttajien näkemyksen mukaan soranotto vaikuttaisi merkittävästi heidän kiinteistönsä arvoon ja olisi siten taloudellisesti kohtuutonta. Ottoalueen itäreuna olisi alle 100 m:n etäisyydellä muistuttajien talosta ja lisäksi maa-ainesliikenne aiheuttaisi pöly- ja meluhaittaa. Muistuttajat ovat myös huolissaan toiminnan vaikutuksista porakaivonsa veden laatuun. Muistuttajat pelkäävät ottotoiminnan haittaavan myös yövuoroja tekevän asukkaan nukkumista ja virkakoiran lepoa ulkona koiratarhassa. Arkisin klo 22 päättyvää toiminta-aikaa muistuttajat pitävät kohtuuttomana, kun kiinteistöllä on myös pieniä lapsia, joiden nukkumaanmeno aika on klo 20.

Muistuttajat ovat myös huolissaan Pakaselantien turvallisuudesta koululaisille raskaan liikenteen lisääntyessä sekä tien uuden päällysteen kulumisesta. Samoin muistuttajia harmittaa ottotoiminnan myötä häviävä metsikkö, joka on ollut perheen ulkoilualue.

Hakijan vastine

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastine annetuista lausunnoista ja jätetyistä muistutuksista. Hakija on jättänyt seuraavan vastineen 12.1.2024.

Vihdin kunnan kaavoituksen lausunto 6.10.2023

Vihdin kunnan kaavoituspäällikön lausunnon mukaan maa-ainesten otolla ei ole kaavoituksen tai kunnan maankäytön suunnitelmien osalta esteitä.

Lupamääräysten osalta vastataan, että niiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja kohtuullisia määryksillä saatavaan hyötyyn nähden.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto 4.12.2023

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella suunnittelualuetta on pienennetty ja pintamaiden varastointi siirretty ottoalueen sisäpuolelle. Näillä toimenpiteillä säästetään kaakkoispuolen talousmetsää ja kasvatetaan naapuritilan 6-26 puoleista suojavyöhykettä.

Hakija katsoo, että toimenpiteet ovat ELY-keskuksen lausunnon täydennysvaatimusten mukaiset ja siten riittävät estämään MAL 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia.

Tilan 6-18 ottamisalueen sisäpuolelle jäävissä puissa on kyse nuoresta talousmetsästä. Alueen metsä ei hoidettuna siten ole luonnontilainen. Puille ei siten ole sellaista itsearvoista suojeluperustetta, minkä mukaan alueen kiviainesten otto tulisi kieltää. Alue palautetaan ottotoiminnan päättyessä talousmetsäksi, jolloin pienialaisessa ottotoiminnassa on kyse tilapäisestä haitasta.

Alue ei ole suojelualuetta, eikä metsäkuvioille ole metsälain mukaisia suojeluperusteita. Talousmetsän hoitaminen on lakisääteistä ja siten myös metsälain mukaisesti toteutettuna hakkuut ovat maanomistajalle sallittuja, tapauskohtaisesti myös velvoitteena.

Mäntyvaltaiset talousmetsäkuviot ovat niin pienialaisia, ettei alueella ole todettu suojeltavia lajeja. Tältä osin lisäselvitykset eivät ole tarpeen tai tarkoituksenmukaisia.

Uusi pohjavesiputki voidaan asentaa vioittuneen tilalle. Alueella on todettu paineellista pohjavettä ja myös orsivesikerrokset ovat mahdollisia. Suunnitelmissa on otettu huomioon sekä pohjaveden suojaksi jätettävä tarpeellinen koskematon maakerros että mahdollisuus vettä pidättävien kerrosten esiintymiseen kaivun aikana.

Hakija on selvittänyt lähialueen vedensaantia kaivokartoituksella. Suunnitelmat on laadittu siten, ettei ennakolta naapureiden talousvedensaannille aiheudu vaaraa tai varovaisuusperiaatekin huomioon ottaen riskiä.

Tilan 6-27 orsivesilammikko on syntynyt kaivutoiminnasta, eikä siten ole luonnontilainen. Haettu alin ottotaso on suunniteltu siten, että orsivettä pidättäviin kerroksiin ei alueella kaiveta.

Asiaa ratkaistaessa pyydetään ottamaan huomioon myös se tosiasia, että todetut ylimmät pohjavesipinnat ovat paineellisia ja pohjavettä muodostavat kerrokset sekä samoin pohjavesi mitattuja tasoja merkittävästi alempana, tasolla +70.57. Tällöin pohjaveden päälle jää edellytetty vähintään neljän metrin suojakerros.

Tilan 6-64 pohjatason nostamiseen varattu 15.000 k-m³ ei ole kaupallisesti hyödynnettävää kiiviainesta, eikä sitä silloin tule ottaa huomioon maa-aineslain mukaisessa lupaharkinnassa. Hakija ei ole tilalla 6-64 aiemmin tapahtuneisiin taikka tilan 6-64 pohjatason korjaukseen osallinen.

Tieoikeusasiat hoidetaan sopimuksella ja tästä hakemusprosessista erillisillä menettelyillä.

Muistutukset 12.10.2023, 21.10.2023, 28.10.2023, 31.10.2023 ja 7.11.2023

Pohjaveden osalta viitataan hakemusasiakirjoihin ja aiempaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella annettuun vastaselitykseen. Lisäksi todetaan, että pohjaveden virtaussuunta on alueella kaakkoon, eikä erillistä virtausmallia tarvitse siksi laatia. Hakija tiedostaa alueen pohjaveden muodostumisen ja lähiasutuksen talousvesikaivojen riippuvuussuhteen, mikä on otettu huomioon suunnitelmissa. Ennakolta ei asiassa voida toimia toisin tai esitettyä huolellisemmin.

Tieoikeusasiat on kuvattu hakemuksessa ja edellä ELY-keskuksen lausuntoon annettuun vastaselitykseen. Tarvittavat liikennemerkkit ym asennetaan Pakaselantien varteen.

Hakemuksen mukainen ottoalue on rajattu omistussuhteiden, paikallisten olosuhteiden ja nyt myös ELY-keskuksen lausunnon mukaiseksi. Tehdyistä poikkeaviin rajauksiin ei ennakolta ole perusteita.

Hakemuksessa on esitetty haetut toiminta-ajat, mitkä vastaavat vastaavilla suojaetäisyyksillä olevia maa-ainesalueiden lupaehtoja. Hakijan käsityksen mukaan toiminta-aikoihin ei ennakolta tarvitse tehdä muutoksia. Mikäli lupaviranomainen rajaa haettuja toiminta-aikoja, ne pyydetään vastaamaan yleistä lainkäyttöä ja rajaukset perustelemaan.

Oikeudellinen arviointi

Toiminnanharjoittaja on selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

Ottamispaikka on sijoitettu ja aineiden ottaminen järjestetty niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa (MAL 3.4 §). Alueella ei ole, eikä toiminta vaaranna maa-ainelaila suojeltuja kohteita tai biologista monimuotoisuutta (HE 214/2013). Haetulla toiminnalla ei ole merkitystä vesiensuojelun kannalta (MAL 7.2 §).

Lupaviranomaista pyydetään ottamaan ratkaisussaan huomioon alueen aiempi, vakiintunut toiminta ja mahdollisten lupamääräysten vaikutus väitettyjen haitallisten seurausten vähentämiseksi ja estämiseksi.

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, koska asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa säädettyjen rajoitusten kanssa (MAL 3 §, 6.1 ja 6.3 § MAA 1 §).

Hakijan odotuksena on, että toiminnalle myönnetään maa-aineslupa hakemuksen ja sen liitteiden mukaisesti ja että toimintaa voidaan jatkaa loppuun esiintymä säästeliäästi ja taloudellisesti hyödyntäen, alueelle jo vakiintuneiden käytänteiden ja lupamääräysten mukaisesti.

ASIAN RATKAISU

Vihdin kunnan ympäristölautakunta päättää:

- myöntää Niemisen Sora Oy:lle tiloille 927-432-6-18 Isomäki I ja 927-432-6-64 Nummentaka Vihdin kunnan Pakaselan kylässä maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ottamiseen
- myöntää Niemisen Sora Oy:lle maa-aineslain 21 §:n mukaisen luvan toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupa myönnetään hakemuksen ja sen täydennysten mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksiin:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Lupa myönnetään hakemuksen suunnitelmapiirustusten (Lähtötilannepiirustus revisio 2.2.2024, Lopputilannepiirustus revisio 2.2.2024, Leikkauspiirustukset revisio 2.2.2024) mukaisesti. Kuitenkin niin, että pintamaat tulee sijoittaa kasoihin ottamisalueelle tilan 927-432-6-18 Isomäki I alueella. Ennen toiminnan aloittamista tältä osin päivitetyt suunnitelmapiirustukset tulee toimittaa ympäristövalvontaan.

Suunnittelualueen pinta-ala on 7,3 ha, ottamisalueen pinta-ala 6,2 ha ja kaivualueen pinta-ala 3,99 ha.

Tämän luvan perusteella alueelta saa ottaa enintään 116 000 m³ktr (kiintokuutiometriä) hiekkaa ja soraa.

2. Maa-ainesten käsittely ja kuljetus sekä kaikki muu ottamiseen liittyvä toiminta on sallittua arkisin maanantaista perjantaihin klo 7–19 lukuun ottamatta arkipyhä.
3. Luvan mukaiselle alueelle kohdistuvat rasitteet tulee luvan saajan selvittää ja sopia menettelystä mahdollisten rasiteoikeuksien suhteen asianosaisten kanssa.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee kaikista tarkkailtavista havaintoputkista ja kaivoista tehdä pohjavedenpinnan ja -laadun tarkistusmittauskierrös. Samoin toimimaton putki HP2 tulee poistaa ennen toiminnan aloittamista.

Toiminnan vastuhenkilö ja lupamääräyksistä tiedottaminen

5. Ottamistoiminnalla on oltava ammattitaitoinen vastuhenkilö, jonka yhteystiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle tiedoksi ennen toiminnan aloittamista. Mikäli vastuhenkilön nimi tai yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä Vihdin kunnan ympäristövalvontaan.

6. Luvan haltijan ja toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että kaikki ottamistoimintaan osallistuvat työntekijät ja aliurakoitsijat ovat tietoisia kyseistä aluetta koskevasta lupapäätöksestä ja annetuista määräyksistä.

Kaivusyvyyys

7. Kaivua ei saa ulottaa neljää (4) metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä havaittua luonnollista pintaa eikä 2.2.2024 (revisio) päivityssä Lopputilannepiirustuksessa esitettyä lopullista ottotasoa +79.50 saa alittaa. Kaivutasot voivat tarkentua ylöspäin uuden asennettavan pohjavesiputken antamien tietojen perusteella.
8. Kaivutoiminnassa ei saa puhkaista eikä poistaa vettä pidättäviä maakerroksia.
9. Alueella mahdollisesti esiintyvien kallioiden päälle on jätettävä vähintään yhden metrin paksuinen alkuperäinen maakerros.

Alueen merkintä ja suojaus

10. Ennen ottamistoiminnan aloittamista koko suunnittelualue tulee merkitä maastoon lippusiimalla tai varoitusnauhalla sekä ottoalueesta varoittavilla kylteillä.

Luvan mukaisen kaivualan raja tulee merkitä riittävän selkeästi oton ajan kestävin merkein sekä asennettava riittävä määrä valtion virallisessa N2000 – korkeusjärjestelmässä olevia korkeuskiintopisteitä maastoon ottoalueelle ja/tai sen välittömään läheisyyteen. Lisäksi alueella on oltava vähintään yksi N2000 - korkeusjärjestelmän mukainen kiinteä korkeuskiintopiste helposti havaittavassa paikassa.
11. Ottotoiminnan aikaiset jyrkännekohtat on aidattava tai muuten estettävä liikkuminen niiden läheisyydessä. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle.
12. Luvan saajan tulee huolehtia siitä, että asiaton moottoriajoneuvoliikenne, jätteiden tuominen ja muu alueelle soveltumaton käyttö alueella estyy. Alueelle johtava tie tulee sulkea puomilla silloin, kun siellä ei ole toimintaa.
13. Luvan saajan tulee huolehtia siitä, että varotoimenpiteiksi asetetut laitteet, rajalinjat ja korkeuskiintopisteet ovat jatkuvasti kunnossa.

Melu ja pöly

14. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.
15. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotekasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

16. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Melua on torjuttava koteloinein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.
17. Pölystä ei saa aiheutua alueen naapurustolle kohtuutonta haittaa. Pölyn lähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Pölyn leviämistä ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloidamalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvosta toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä. Suolan käyttö pölynsidonnassa on kielletty.

Mikäli toiminnasta katsotaan aiheutuvan merkittävää pölyhaittaa lähiympäristön häiriintyvälle kohteille, toiminnanharjoittajan on lisättävä toimenpiteitä pölyn leviämisen estämiseksi.

Liikenne

20. Soran ja kiviainesten kuljetukset on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu haitallisuutta määrin ympäristöön melua ja pölyä. ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueen lausunnossaan esittämän mukaisesti: Ottamisalueen liittymä tierekisteriosoitteessa 1224/6/4030/vasen tulee parantaa esitettyä käyttöä vaativalle tasolle, mm. päällystämällä liittymä odotustilan (vähintään 25 metrin) matkalta irtokiviaineksen kulkeutumisen estämiseksi sekä poistamalla puustoa liittymän näkemäalueelta. Liittymän parantamiselle tulee hakea lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Liittymän parantamistoimenpiteet tulee toteuttaa ennen ottotoiminnan aloittamista.

Naapurikiinteistön kautta kulkuun on ELY-keskuksen suosituksen mukaan haettava Maanmittauslaitokselta tieoikeutta, joka merkitään rekisteriin.

Hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta maantielle 1224. Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Jätehuolto ja kaivannaisjätteet

21. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten sekä Uudenmaan jätehuoltomääräysten mukaisesti siten, että siitä ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Alueelle ei saa vastaanottaa jätteitä. Toiminnassa syntyvät jätteet saa luovuttaa ainoastaan jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle.

Jätteiden väliaikainen varastointi on keskitettävä yhteen paikkaan. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet tulee varastoida lukitussa tilassa omissa selkeästi merkityissä astioissaan tiiviillä reunakorokkeellisella alustalla siten, että ne eivät aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

22. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksessa kaivannaisjätteistä (190/2013) annettuja säädöksiä ja hakemuksessa esitettyä suunnitelmaa pintamaiden hyödyntämisestä. Pintamaat tulee varastoida siten, että niistä ei aiheudu haittaa naapurikiinteistöille eikä lähialueen luonnolle tai pintavesille.

Pohjaveden ja maaperän suojelu

23. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pinta- tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Suolan käyttö alueella on kielletty.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Tiivistämiseen käytettävä kalvo tulee asentaa tasaiselle alustalle ja kalvon kunnosta tulee huolehtia joka vaiheessa, siten että kalvo säilyy ehjänä. Alueelle mahdollisesti kertyvät hulevedet tulee johtaa hallitusti pois tukitoiminta-alueelta. Hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtaminen maantien sivuojaan on kielletty.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista.

Seulontalaitoksen asianmukaisesta pohjavesisuojuuksesta on huolehdittava kaikissa työtilanteissa.

24. Polttonesteiden ja kemikaalien säilytykseen käytettäviin säiliöihin tai astioihin tulee merkitä, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää. Kemikaalisäiliöt ja suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti. Säiliöiden ja suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Polttonestesäiliöiden tulee olla vähintään kerran kymmenessä vuodessa tarkastettuja. Tosite säiliöiden tarkastamisesta tulee esittää pyydettyä.
25. Kalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Polttoaineen tankkausalueen läheisyydessä tulee olla imeytysainetta tai muuta kalustoa vuotojen leviämisen estämistä ja keräämistä varten. Pölynsidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.
26. Mahdollisen öljyvahingon sattuessa luvan saajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin öljyyntyneen maan poistamiseksi sekä ilmoitettava asiasta alueelliselle pelastusviranomaiselle ja Vihdin kunnan ympäristövalvonnalle. Öljyvahinkoja varten

alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tiivispohjainen paikka, johon saastunut maa voidaan väliaikaisesti koota.

27. Suunnittelualueelle ei saa tuoda eikä siellä saa varastoida tai käsitellä muualta tuotuja maa-aineksia.

Valvonta ja tarkkailu

Pohjaveden tarkkailu

28. Ennen toiminnan aloittamista alueelle tulee asentaa yksi uusi pohjaveden seuranta-putki ottoalueen/ kaivualueen keskialueelle.
29. Päivitetty tarkkailusuunnitelma- ja ohjelma tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Suunnitelmassa on esitettävä seuraavat tiedot:
- pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailuun tarkoitettujen havaintopaikkojen sijainnit kartalla ja koordinaattitiedot.
 - putkikortit, joista selviää tiedot asennetuista havaintoputkista, asennustapa ja materiaali
 - tarkkailupisteiden kunto ja soveltuvuus näytteenottoon
 - kaivokortti, joista selviää kaivon tyyppi, materiaali, halkaisija, vedenpinnan syvyys, pohjan syvyys sekä arvio kaivon kunnosta
 - mittausten ja näytteenoton ajankohdat
 - määritettävät parametrit
 - näytteenottomenetelmät ja tarkkailussa käytettävät laitteistot
 - näytteenottaja ja laboratorio, jossa näytteet analysoidaan
 - tietojen raportointi ja toimittaminen
30. Pohjaveden pinnankorkeuden seuranta tulee toteuttaa seuraavista tarkkailupisteistä: putkesta PVP 1, uudesta asennettavasta pohjaveden seuranta-putkesta ja kiinteistön 927-432-6-26 Katajamäki talousvesikaivosta.

Pohjaveden laatua tulee seurata uudesta asennettavasta putkesta ja kiinteistön 927-432-6-26 Katajamäki talousvesikaivosta

Pinnankorkeus tulee mitata neljä kertaa vuodessa helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa. Vesinäytteet tulee ottaa kerran vuodessa keväällä vuosittain samana ajankohtana.

Vesinäytteistä tulee vähintään kolmen vuoden välein tehdä laaja analyysi, jolloin määritettävät parametrit ovat haju, sameus, väri, pH, happi, hapenkulutus tai permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, liukoinen rauta (Fe), suodatettu mangaani (Mn), sulfaatti (SO₄), nitraatti (NO₃), kloridi (Cl), kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt jakeittain (C10-C21, C21-C40), sekä koliformiset ja E. coli bakteerit. Väli vuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, jolloin määritetään pH, sähkönjohtavuus, happi, sameus ja öljyhiilivedyt jakeittain (C10-C21, C21-C40).

Jos veden laadun todetaan muuttuneen tai mahdollisen vahingon sattuessa, voi valvontaviranomainen määrätä näytteitä otettavan useammin tai tarkentaa analyysivalikoimaa.

Pohjaveden tarkkailutulokset tulee toimittaa viipymättä tiedoksi Vihdin kunnan ympäristövalvonnalle. Vuosittain 31.1. mennessä Vihdin kunnan ympäristövalvonnalle

ja Uudenmaan ELY-keskukselle toimitettavassa pohjaveden tarkkailuraportissa tulee esittää sanallinen vertailu aiempiin tuloksiin, jossa arvioidaan syyt mahdollisille muutoksille sekä toiminnan mahdolliset vaikutukset pohjaveden laadulle.

Melun ja pölyn tarkkailu

- 31.** Tarvittaessa toiminnanharjoittajan tulee melumittauksin osoittaa, että meluntorjuntatoimenpiteet ovat riittävät. Ennen mittauksen suorittamista toiminnanharjoittajan tulee esittää asiantuntijan laatima päivitetty tarkkailuohjelma ja mittaussuunnitelma Vihdin ympäristövalvontaviranomaiselle. Mittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti. Mittaukset tulee suorittaa aikana, jolloin mahdollisimman moni toiminta on käynnissä samanaikaisesti.
- 32.** Toiminnasta aiheutuvien hiukkaspäästöjen vaikutus lähialueen ilmanlaatuun on selvitettävä tarvittaessa. Mittauspaikat on valittava siten, että ne kuvaavat mahdollisimman hyvin lähimmille asuinkiinteistöille aiheutuvaa haittaa. Ennen mittauksen suorittamista toiminnanharjoittajan tulee esittää asiantuntijan laatima tarkkailuohjelma ja mittaussuunnitelma Vihdin ympäristövalvontaviranomaiselle. Hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuusmittaus on tehtävä standardin ISO 10473:2000 mukaisella tai muulla sitä vastaavalla mittausmenetelmällä, jonka tarkkuus on em. standardia vastaava. Mittausjakson pituuden tulee olla riittävä, vähintään kaksi kuukautta, jotta pitoisuusmittauksen tuloksia voidaan verrata ilmanlaadusta annettuun valtioneuvoston asetukseen 79/2017. Mittaukset on suoritettava jatkuvatoimisella pölynmittauslaitteistolla. Mittauksen tulokset ja niiden pohjalta laadittu mittausraportti (sis. mittaustulosten vertaaminen asetuksen 79/2017 raja-arvoihin) on toimitettava mittauksen jälkeen Vihdin ympäristövalvonnalle.
- 33.** Kaikki luvassa edellytetyt mittaukset, näytteenotot ja analysoinnit on suoritettava ulkopuolisen sertifioidun asiantuntijan toimesta akkreditoidussa laboratoriossa standardien (CEN, ISO, SRS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittauserävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Työmaapäiväkirja

- 34.** Maa-ainesluvan haltijan tulee säännöllisesti tarkistaa seuraavat maa-ainesten ottoon liittyvät asiat ja tehdä niistä merkintä työmaapäiväkirjaan:
- ottoalueen suojarakenteiden kunto ja sijainti
 - pohjaveden havaintopisteiden kunto
 - valvontaa varten tarvittavien rakenteiden ja merkintöjen kunto ja sijainti
 - polttoainesäiliöiden ja niiden sijoituspaikan sekä tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus
 - maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaihe

Luvan haltijan tarkastuksessa havaitut epäkohdat tulee korjata mahdollisimman pian ja tarvittaessa niistä tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Työmaapäiväkirjaan tulee merkitä tehdyt korjaustoimenpiteet ja niiden ajankohta.

Työmaapäiväkirja on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydettyä valvontaviranomaiselle.

Maa-ainesluvan haltijan on pidettävä kirjaa toiminnassa syntyneistä jätteistä. Kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn ja poiskuljetetun jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä.

Luvanhaltijan tarkastuksessa havaitut epäkohdat tulee korjata mahdollisimman pian ja tarvittaessa niistä tule ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Työmaapäiväkirjaan tulee merkitä tehdyt korjaustoimenpiteet ja niiden ajankohta.

Tarkastukset ja ilmoitukset

- 35.** Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaisen aloitustarkastus. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee luvassa määrätyn vakuuden olla hyväksytty.

Ottamistoiminnan päätyttyä alueella tulee luvanhaltijan pyytää valvontaviranomaisen lopputarkastus.

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä Vihdin kunnan ympäristövalvontaan.

Ottamisilmoituksen tekeminen

- 36.** Maa-aines luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu sekä viedä tiedot maa-aineslupa tietojärjestelmä NOTTOon. Ottamisilmoitus tehdään myös niiltä vuosilta, jolloin ei ole ottoa.

Vieraslajit

- 37.** Suunnittelualueella havaitut Euroopan (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014) ja kansallisen (Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015) lainsäädännön perusteella haitalliseksi määrätty vieraskasvilajit tulee poistaa viivyttämättä ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan. Pohjavesialueella kemiallisten torjunta-aineiden käyttö on kielletty.

Jälkihoitotyöt ja toiminnan lopettaminen

- 38.** Jälkihoitotoimenpiteiden tulee olla suoritettuna luvan voimassaoloaikana. Jos ottamisalueen maisemointiin tähtäviä jälkihoitotoimenpiteitä ei ole aloitettu viimeistään vuotta ennen sitä ajankohtaa, jolloin maa-ainesluvan mukaan jälkihoito on oltava suoritettu, voidaan valvontamaksua korottaa maa-ainestaksan mukaisesti 30 %.
- 39.** Maa-ainesten ottoalueen tulee olla maa-ainesten ottamisen päätyttyä hakemuksessa esitetyn lopputilannekartan (Lopputilannepiirustus revisio 2.2.2024) ja leikkausten (Leikkauspiirustukset revisio 2.2.2024) mukainen.
- 40.** Luvan saajan on noudatettava ottosuunnitelmassa esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä, jotka ovat perustana näissä lupamääräyksissä määritetyille jälkihoitotoimenpiteille sekä oikeudelle kaivaa lupamääräysten sallima maa-ainemäärä.

Jälkihoito tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan ottotoiminnan kanssa vaiheittain ottosuunnitelmassa esitetyn jälkihoitosuunnitelman mukaisesti noudattaen lisäksi seuraavia jälkihoidolta vaadittavia vähimmäistoimenpiteitä:

Alue tulee muotoilla ympäröivään luontoon ja maisemaan sopivaksi. Rinteet tulee loiventaa pääosin 1:3 tai loivemmiksi. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää. Maiseman elävöittämiseksi tulee rinteiden kaltevuutta vaihdella alueen eri osissa.

Alueen pohjan muotoilussa voi käyttää hyväksi alueella olevia isoja kiviä ja lohkareita. Pohjaveden päälle jätettävän suojakerroksen rakentamisessa on lohkareiden ja isojen kivien käyttö kuitenkin kielletty.

- 41.** Alkuperäiset pintamaat tulee levittää alueelle hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Mikäli alkuperäisiä pintamaita ei ole riittävästi käytettävissä ja suojaavat pintamaat joudutaan tuomaan ottamisalueen ulkopuolelta, tulee käyttää vain puhtaita materiaaleja. Tarvittaessa tulee näytteenotoin ja tutkimuksin varmistaa, että maa-aines on puhdasta eikä sisällä haitallisia aineita. Ennen ottoalueen ulkopuolelta tuotavien maa-ainesten siirtämiseen ryhtymistä tulee toimenpiteestä esittää suunnitelma valvontaviranomaiselle.

- 42.** Alueen puusto tulee palauttaa istuttamalla. Ottoalueiden ohjeellinen lajisto ja istutustiheys hiekka- ja sora-alueilla on mänty (2500 kpl/ha) sekä koivu, haapapihlaja (yhteensä 500 kpl/ha).

Suunnitelma kasvillisuuden palauttamisesta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen kasvillisuuden palauttamista.

- 43.** Luvan mukaisen toiminnan päätyttyä alue on viipymättä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu käytöstä poistamisen jälkeen maaperän pilaantumista, ympäristön roskaantumista tai muuta siihen rinnastettavaa kyseiselle laitokselle ominaista haittaa tai vaaraa. Alueelta on poistettava kaikki toimintaan liittyvät laitteet ja varusteet. Toiminta-alue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäviksi siten kuin siitä jätelaissa säädetään. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin ennen toiminnan lopettamista esitettävä Vihdin ympäristövalvonnalle yksityiskohtainen suunnitelma lopettamiseen liittyvistä vesiensuojelua, maaperän suojelua ja jätehuoltoa koskevista toimista.

Toiminta tilalla 927-432-6-64 Nummentaka

- 44.** Hakemuksen liitteenä olevan valtakirjan mukaan maanomistajat Jari ja Maarit Väre vastaavat ottoalueeseen kohdistuvista vanhoista velvoitteista eikä niitä siirretä niemisen Sora Oy:lle. Tämän luvan saatua lainvoiman (tai oikeuden aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta) tulee viivyttämättä ryhtyä toimenpiteisiin tilan 927-432-6-64 Nummentaka pohjantason saattamiseksi Sitowisen tilalle laatiman maisemointisuunnitelman (päivätty 26.9.2022) mukaiseen tasoon, lopputilankartta 23.9.2022. Täytön ja muotoilun jälkeen alue tulee metsittää JV-Kaivuu Oy:lle myönnetyn maa-ainesluvan (Ympäristösihteeri 22.6.2010 § 10) mukaisesti. JV-Kaivuu Oy:n nimissä oleva alueen jälkihoitoon kohdistuva vakuus voidaan vapauttaa, kun kasvuun lähtö on tarkastuksella todettu.

Kaikki luvassa annetut määräykset koskevat myös kaivu- ja täyttötoimintaa tilalla 927-432-6-64 Nummentaka.

Lupamääräyksien noudattamisvakuus

45. Luvan haltijan on ennen luvan mukaisen ottamistoiminnan aloittamista asetettava Vihdin ympäristölautakunnan eduksi **94 900,00 euron** vakuus luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Vakuuden tulee olla voimassa tai määrävälein uusittuna siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus palautetaan hyväksytyin lopputarkastuksen jälkeen. Luvan haltijalla on oikeus saada vakuussummaa alennetuksi hyväksytysti suoritettuja jälkihoitotoimenpiteitä vastaavalla määrällä, jolloin lupaviranomainen voi luvan haltijan hakemuksesta hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden suorittamiseksi.

46. Vakuuden laadun tarkastaa ja hyväksyy Vihdin kunnan ympäristövalvonnan vastuualueen esimies. Vakuuden hyväksymisestä peritään 113 €:n maksu.

Luvan siirtäminen

47. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrostä viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Uuden luvan haltijan on asetettava Vihdin ympäristölautakunnan eduksi luvassa edellytetty vakuus ennen ottotoiminnan aloittamista. Uuden vakuuden asettaminen on myös edellytyksenä edellisen luvan haltijan vakuuden vapauttamiselle.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Vihdin kunnan ympäristölautakunta on arvioinut, että toimittaessa lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen näitä määräyksiä, toiminta täyttää maa-aineslain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Oikeusohjeet maa-aineslaissa

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Alueella, jolla on voimassa

toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslupa on maa-aineslain 11 §:n mukaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, elleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräykset on annettava ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista, alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen sekä puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen. Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi, ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava sekä muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Lupahakemus koskee olemassa olevaa maa-ainesten ottoaluetta, jossa molemmilla tiloilla on ollut aiemmin maa-aineslain mukaiset ottoluvat. Tilalla 927-432-6-18 Isomäki I on aiemmin myönnetyn luvan voimassa oloaikana vain osa myönnetystä ottomäärästä otettu ja toiminnalle on pidempään haettu jatkajaa. Tällä luvalla myös tilan 927-432-6-64 Nummentaka osalta aiemmin toiminnan aikainen liian syvä otto saadaan kunnostettua saman alueen maa-aineksilla.

Vihdin kunnan ympäristölautakunta katsoo, että lupahakemuksessa esitetyt toimenpiteet eivät lupamääräykset huomioon ottaen aiheuta maa-aineslain tarkoittamalla tavalla luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumisesta. Hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan maa-aineslain tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista. Lupapäätösharkinnassa on otettu huomioon maa-aineslain

3.4 §:n mukaiset ottamispaikan sijoittamista ja ainesten ottamisen järjestämistä koskevat vaatimukset.

Vihdin kunnan ympäristölautakunta katsoo, että tässä päätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen haettu ottaminen tai siihen liittyvät järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Kaavoitus

Aiemman luvan jälkeen alueella on tullut voimaan Vihdin strateginen yleiskaava. Vihdin kunnan kaavoitus on antanut hakemuksesta lausunnon, jonka mukaan haettu maa-aineslupa ei ole ristiriidassa Vihdin strategisen yleiskaavan tavoitteiden kanssa.

Suojelukohteet

Alueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain 29 §:ssä tai vesilain 2:11 §:ssä tarkoitettuja suojeltuja luontotyyppisiä. Alueen läheisyydessä ei ole Natura 2000-alueita. Alueella ei ole tiedossa muinaismuistolain tarkoittamia suojeltavia kohteita.

Pohjavesi

Toiminta sijoittuu Karhunkorven 2 -luokan pohjavesialueelle (nro 0192752). Pohjaveden määrän ja laadun suojaamiseksi on annettu määräyksiä mm. kaivusyvyydestä, pohjaveden ja maaperän suojelusta sekä pohjaveden tarkkailusta.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Lähimmät asuinrakennukset (3 kpl) sijaitsevat 50–150 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajalta. Asutukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi lupamääräyksiä on annettu toiminta-ajoista, melusta, pölystä ja pohjaveden suojelusta.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnetty ottamissuunnitelman ja sen täydennysten mukaiselle ottoalueelle, kaivutasolle ja ottomäärälle. Pintamaiden varastointi tilan Nummentaka alueella viivyttäisi oleellisesti tilan metsittämistä ja siten tilan jälkihoidon valmistumista. (määräys 1)

Toiminta-aikoja määrättäessä on huomioitu suunnittelualueen läheisyydessä lähimmillään 50 metrin etäisyydellä sijaitseva asutus ja loma-asutus. (määräys 2)

Luvan haltija on velvollinen selvittämään alueeseen kohdistuvat rasitteet (määräys 3)

Alueelta ei ole tuoreita pohjaveden seurantatuloksia ja etenkin uudesta asennettavasta putkesta saatava tieto on tärkeää. (määräys 4)

Vastuuhenkilön nimeämistä ja lupamääräyksistä tiedottamista koskevat määräykset ovat tarpeen luvanmukaisen toiminnan varmistamiseksi. (määräykset 5 ja 6)

Kaivusyvyyttä koskevat määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi. (määräykset 7–9)

Maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan ennen kuin maa-ainesten ottamiseen ryhdytään, on aineiden ottajan merkittävä luvan mu-

kainen ottamisalue maastoon ja tarvittaessa asetettava valvonnan suorittamiseksi välttämättömät laitteet. Ottoalueen rajoja ja korkeustasoja koskevat merkintämääräykset ovat tarpeen ottamistoiminnan valvomiseksi. (määräys 10)

Vahinkojen välttämiseksi ja putoamisvaaran vuoksi on perusteltua varoittaa ottamisalueesta varoituskylteillä sekä suojata jyrkännekohtat annettujen määräysten mukaisesti. Estämällä asiaton ajoneuvoliikenne alueelle, voidaan estää ottamisalueen roskaantumista ja alueen muuta asiatonta käyttöä. (määräykset 11–13)

Määräykset melusta pölystä, tärinästä ja liikenteestä on annettu melu- ja pölypäästöjen vähentämiseksi sekä niiden leviämisen rajoittamiseksi. Määräykset on annettu erityisesti lähimmille häiriölle alttiille kohteille aiheutuvan kohtuuttoman raskituksen ehkäisemiseksi. Määräys 20 perustuu Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen lausuntoon 4.12.2023 (määräykset 14–20)

Jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä on annettu määräyksiä jätelain sekä Uudenmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräysten nojalla. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista. (määräys 21)

Kaivannaisjätteitä koskeva määräys perustuu valtioneuvoston asetukseen kaivannaisjätteistä (190/2013). (määräys 22)

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi päätöksessä on annettu määräyksiä alueella varastoitavista öljytuotteista ja polttoaineista, niiden käsittelystä ja varastoinnista sekä muualta tuotavista maa-aineksista. (määräykset 23–27)

Tarkkailua, raportointia, kirjanpitoa ja erilaisia ilmoituksia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun tehokkaaksi toteuttamiseksi. Alueelle asennettava uusi putki on tarpeen pohjaveden pinnantason määrittämiseksi ja laadun seurannan toteuttamiseksi kaivualueella. (määräykset 28–36)

Määräys vieraslajeista perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ((EU) N:o 1143/2014) ja lakiin vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015). (määräys 37)

Määräys korotetusta valvontamaksusta jälkihoitotoimenpiteiden viivästyessä perustuu Vihdin kunnan maa-ainestaksaan § 3.2. (määräys 38)

Jälkihoitoa koskevat määräykset perustuvat maa-aineslain 11 §:ään. Jälkihoidon tavoitteena on vähentää ottamistoiminnan vaikutuksia ympäristöön, sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon sekä ennallistaa alue metsän kasvatukseen soveltuvaan tilanteeseen.

Ottamisalueen alkuperäisten pintamaiden käyttö perustuu siihen, että luontaisesti soranottoalueelle muodostuisi uusi luonnollinen maannos hyvin hitaasti. Lisäksi käytettäessä alkuperäistä pintamaata vajoveden laatu muuttuu lähes luonnontilaiseksi. Määräys ulkopuolelta tuotavien maa-ainesten puhtauden varmistamisesta on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Ohjeistus istutettavasta puustosta ja istutustiheydestä perustuu ympäristöministeriön julkaisuun 2023:30 ”Maa-ainesten ottaminen: Opas aineiden kestäväään käyttöön” (määräykset 38–43)

Määräys perustuu Jari ja Maarit Väreeseen antamaan valtakirjaan ja JV-Kaivuu Oy:n velvoitteisiin koskien tilalle 927-432-6-64 Nummentaka myönnetyn maa-ainesluvan (Ympäristösihteeri 22.6.2010 § 10) jälkihoitoa. (määräys 44)

Maa-ainesten ottamiseen liittyvän vakuuden asettamisesta säädetään maa-aineslain 12 §:ssä ja vakuuden voimassa olosta valtioneuvoston asetuksella maa-ainestenottamisesta 8 §:ssä. Vihdin ympäristölautakunta on 22.1.2014 antanut ohjeen vakuuden laskemiseksi. Ohjeen mukaan vakuus on määrältään 13 000 €/ha suunnitelma-alueen pinta-alan mukaan. Laskelman perusteena on ollut 2.2.2024 päivätyissä suunnitelmapiirustuksissa esitetty suunnittelualueen pinta-ala 7,3 ha.

Maa-aineslain 12 §:n mukaisen vakuuden hyväksymisestä peritään luvan haltijalta Vihdin kunnan maa-ainestaksan kohdan 5.2 mukaan 113 euron maksu. (määräykset 45–46)

Määräys koskien luvan velvoitteista vapauttamista on annettu päätöksessä maa-aineslain 13a §:n mukaisena. (määräys 47)

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt seikat on otettu huomioon päätöksen perusteluissa ja lupamääräyksissä seuraavasti:

Uudenmaan ELY-keskusten lausunto on otettu huomioon antamalla määräyksiä pintamaiden sijoittamisesta (määräys 1), pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30), kaivusyvyydestä (määräykset 7–9) sekä jälkihoitotöistä ja toiminnan lopettamisesta (määräykset 38–43).

Suunnitelmapiirustusten päivityksissä on huomioitu ELY:n lausunnossaan piirustuksien osalta huomioimat asiat. Päivityksessä hakemuksessa 2.2.2024 tilan 927-432-6-64 Nummentaka täyttöön käytettävä maa-aines on huomioitu kokonaisottomäärässä. Päivityksissä suunnitelmapiirustuksissa merkittävä osa suunnittelualueeseen rajautuvasta metsästä jää lupa-alueen ulkopuolelle. Näin ollen luontoselvitystä ei pidetä tarpeellisenä. Samoin ottotasoa on korotettu päivityksissä suunnitelmapiirustuksissa.

Vihdin kaavoituksen lausunto on huomioitu antamalla määräyksiä toiminta-ajoista (määräys 2), melusta ja pölystä (määräykset 14–17), pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30) ja kaivusyvyydestä (määräykset 7–9). Toiminnan vaikutukset liikenteeseen on huomioitu antamalla lupamääräyksiä liikenteestä (määräys 20) ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuun alueen lausunnossaan esille tuomien asioiden osalta.

J.M:n ja M.M:n muistutus on huomioitu antamalla määräyksiä toiminta-ajoista (määräys 2), melusta ja pölystä (määräykset 14–17), pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30) ja kai-

vusyvyydestä (määräykset 7–9). Hakijan on myös siirtänyt suunnittelualueen rajaa siten, että merkittävä osa suunnittelualueeseen rajautuvasta metsästä jää lupa-alueen ulkopuolelle. Toiminnan vaikutukset liikenteeseen on huomioitu antamalla lupamääräyksiä liikenteestä (määräys 20) ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueen lausunnossa esille tuomien asioiden osalta. Muutoin liikenteessä tulee noudattaa liikennesääntöjä.

Muistuttajat ovat myös huolissaan mahdollisesta kiinteistönsä arvon alenemisesta. Maa-aineslain 9 §:n mukaan, jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä, on kiinteistön omistajalla ja haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu. Jollei korvauksesta sovita, kysymys oikeudesta korvaukseen ratkaistaan ja korvaus määrätään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia noudattaen toimituksessa, jota haetaan Maanmittauslaitokselta.

H.V-K:n muistutus on huomioitu antamalla määräyksiä pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30), kaivusyvyydestä (määräykset 7–9), toiminta-ajoista (määräys 2), melusta ja pölystä (määräykset 14–17), pintamaiden varastoinnista (määräys 1), jälkihoitotöistä ja toiminnan lopettamisesta (määräykset 38–43) sekä lupamääräyksiä noudattamisvakuudesta (määräykset 45–46). Lupaa murskaukselle ei ole haettu. Liikenne otto-alueelle kulkee maantien 1224 kautta, jonka kunnosta vastaa valtio.

H.A:n muistutus koskien ajoreittiä alueelle on tien omistajan ja luvan haltijan välinen sopimusasia, johon lupamääräyksillä ei oteta kantaa.

T.R:n, J.L:n, E.J:n, H. V-K:n ja M.M:n muistutus on huomioitu antamalla määräyksiä pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30), kaivusyvyydestä (määräykset 7–9), toiminta-ajoista (määräys 2), melusta ja pölystä (määräykset 14–17), jälkihoitotöistä ja toiminnan lopettamisesta (määräykset 38–43) sekä lupamääräyksiä noudattamisvakuudesta (määräykset 45–46).

P.L:n muistutus koskee haettua ottotaso. Ottotaso myönnetään enintään hakemuksessa esitettyyn tasoon. Toiminta-alue sijoittuu Karhunkorven 2 luokan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (0192752), sen varsinaiselle muodostumisalueelle. ELY:n lausunnon mukaan tämän pohjavesialueen kemiallinen (EU) ja määrällinen tila (EU) on hyvä. Ottotason tarkempi arviointi tehdään pohjaveden riittävän suojelun näkökulmasta. Myös alueen aiemmissa luvissa pohjaveden ylimmän havaitun pinnantason päälle on edellytetty 4 metrin suojakerrosta. Hakemuksen mukaiselta alueelta pohjaveden seurantatiedot ovat puutteelliset eikä siten perusteita muunlaiseen linjaukseen löydy.

M.M:n ja V.M:n muistutus on huomioitu antamalla määräyksiä pohjaveden ja maaperän suojelusta (määräykset 23–27), pohjaveden seurannasta (määräykset 28–30), kaivusyvyydestä (määräykset 7–9), toiminta-ajoista (määräys 2) sekä melusta ja pölystä (määräykset 14–17). Hakija on siirtänyt suunnittelualueen rajaa siten, että merkittävä osa suunnittelualueeseen rajautuvasta metsästä jää lupa-alueen ulkopuolelle. Toiminnan vaikutukset liikenteeseen on huomioitu antamalla lupamää-

räyksiä liikenteestä (määräys 20) ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivas-
tualueen lausunnossaan esille tuomien asioiden osalta. Muutoin liikenteessä tulee
noudattaa liikennesääntöjä.

Muistuttajat ovat myös huolissaan mahdollisesta kiinteistönsä arvon alenemisesta.
Maa-aineslain 9 §:n mukaan, jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä
sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiin-
teistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä, on kiinteistön omistajalla ja
haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten otta-
misesta hänelle aiheutuu. Jollei korvauksesta sovita, kysymys oikeudesta korvauk-
seen ratkaistaan ja korvaus määrätään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien
lunastuksesta annettua lakia noudattaen toimituksessa, jota haetaan Maanmittaus-
laitokselta.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 (kymmenen) vuotta luvan lainvoimaiseksi tulemisesta tai siitä
päivästä laskettuna, kun vakuus toiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuut-
ta on hyväksytty. Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan
voimassaolo aikana.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SEN PERUSTELUT

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyt-
täen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan
pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksen-
hausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttä-
vän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka
päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Kyseessä on avattu ottoalue. Hakijan esityksen mukaan alue on jo aiemman lupa- ja
oikeusharkinnan aikana katsottu soveltuvaksi maa-ainesten ottoon.

Lupapäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa 20 000 €:n aloitusvakuutta vas-
taan ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Hallinto-oikeus voi valituksesta kumota aloitusluvan.

KÄSITTELYMAKSU JA VALVONTAMAKSU SEKÄ NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-aineslain 4 a §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen käsittelystä peritään
Vihdin kunnan ympäristölautakunnan 28.4.2020 § 27 hyväksymän maa-ainestaksan
mukainen maksu.

Käsittelymaksu

- Summa: **2 801,20 €**, johon lisätään lehtikuulutuskulut toteutuneiden
kustannusten mukaan

Käsittelymaksun erittely

Asianosaisten kuulemiskulut

- naapurien ja asianosaisten kuulemiskulut (4.1 §): 11*54 €/kuulemiskirje = 594 €

- hakemuksesta kuuluttaminen (4.2 §): 80 € (perusmaksu) + lehtikuulutuskulut toteutuneiden kustannusten mukaan (Vihdin Uutiset ja Länsi-Uusimaa)

Tarkastusmaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut (2.1 §):

Suunnitelmaa kohti 380 euroa + ottamisalueen pinta-alan mukaan 166 euroa /ha sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän tilavuuden mukaan 1,2 euroa /100 m³.

Tarkastusmaksu on näin ollen $380 \text{ €} + (6,2 \text{ ha} \cdot 166 \text{ €}) + (1160 \text{ m}^3 \cdot 1,2 \text{ €}) = \mathbf{2\ 801,20 \text{ €}}$

Valvontamaksu

Maa-aineslain mukainen vuosittainen valvontamaksu määräytyy Vihdin kunnan maa-ainestaksan 3 §:n mukaan seuraavasti: Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan 0,24 €/100 m³ + 85 €/ha ottamisalueen pinta-alan mukaan. Valvontamaksu on siten $(0,24 \text{ €} \cdot 1116 \text{ m}^3) + (85 \text{ €} \cdot 6,2 \text{ ha}) = \mathbf{794,84 \text{ €}}$

Valvontamaksu tarkistetaan vuosittain kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Niemisen Sora Oy
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tieto päätöksestä

Lupahakemuksesta erikseen tiedon saaneet (asianosaisina kuullut lähinaapurit) sekä tietoa erikseen pyytäneet.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (MAL 555/1981) §-t: 1, 1a, 3, 4, 5–7, 10-13a 16, 19–21, 23, 23a
Jätelaki (646/2011)

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (MAA 926/2005) §-t: 1–4, 6–9

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (Vna 993/1992) §-t: 1, 2

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (Vna 79/2017) 4 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §

Uudenmaan jätehuoltomääräykset (8.2.2023 § 3, voimaan 1.3.2023)

Vihdin kunnan hallintosääntö (kv 26.9.2022 § 50, liite 17, voimaan 1.1.2023) 12 §

Vihdin kunnan maa-ainestaksa (ympa 28.4.2020 § 27 liite 13)

Ohje vakuuden laskemiseksi / maa-ainesluvan lupamääräyksissä edellytettujen toimenpiteiden suorittaminen (ympa 22.1.2014 § 7)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta ((EU) N:o 1143/2014)

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Asiankäsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösiasta.